

PETROLEUMSTILSYNET

Tariffnemnda

Postboks 4720 Torgard

7468 Trondheim

Vår saksbehandler

Birgitte Rødsæther

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

Ptil 2020/2225/BiR

1.3.2021

Høring - Begjæring om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge

Det vises til høringsbrev av 8.12.20 om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge.

Petroleumstilsynet (Ptil) har tilsynsmyndighet som arbeidstilsyn på landanleggene i petroleumsvirksomheten. Tidligere var Verkstedoverenskomsten (i dag Industriooverenskomsten/VO-delen) allmenngjort på disse landanleggene men Tariffnemnda besluttet i 2010 å ikke videreføre denne. Petroleumstilsynet fortsatte å føre tilsyn med lønns- og arbeidsvilkår for utenlandske arbeidstakere innen isolasjon-, stillas, - og overflatefagene på landanleggene inntil 2015. Dette fordi vi anså ISO-fagene å høre inn under den allmenngjort tariffavtale for byggfag, da denne overenskomsten var gjeldende for samme faggrupper på anleggene.

I forbindelse med tilsyn på to av disse anleggene sammen med Arbeidstilsynet, Politiet og Skatteetaten i 2015, førte vi tilsyn med blant annet lønns- og arbeidsvilkår for ISO-fagene. Vi ble da gjort kjent med at disse faggruppene hadde skiftet tariffavtale fra Fellesoverenskomsten for byggfag til Verkstedoverenskomsten. Det ble hevdet at en konsekvens var at allmenngjort Byggfagoverenskomst ikke gjaldt på landanlegg, og at partene på den måten i realiteten hadde avtalt bort også den allmenngjorte tariffavtale i tariffperioden.

Problemstillingen er løftet frem av Ptil for Tariffnemnda både i vår henvendelse av 18.3.2016 med spørsmål om virkeområde for tariffavtale for byggeplasser i Norge, og i høring til Begjæring om fortsatt allmenngjøring av tariffavtale for byggfag av 21.9.2018. Ettersom det fremdeles ikke var blitt klart for oss hvilke allmenngjorte tariffavtaler vi skal føre tilsyn med på landanlegg tok vi denne saken opp igjen i 2019 overfor tariffpartene. Med bakgrunn i Tariffnemndas respons på brev og høringsuttalelse har vi hatt dialog i form av korrespondanse med tariffpartene – ført i pennen av NHO. Kopi av vårt brev til tariffpartene av 15.10.2019 ble også sendt Tariffnemnda og ASD.

Henvendelsen var foranlediget av Tariffnemndas uttalelser i svarbrevet til Ptil av 6.7.2016; «Vi ser det er behov for en tett dialog mellom tilsynsmyndigheter og arbeidslivets parter når det føres tilsyn på allmenngjøringsområdet». Og «Nemnda vil se nærmere på spørsmålet om behovet for regulering av de situasjoner Petroleumstilsynet beskriver i forbindelse med de begjæringene om (fortsatt) allmenngjøring nemnda nå har til behandling». I Tariffnemndas vedtak av 23.9.2016 fremgår det at «..partenes felles forståelse om hvem tariffavtalen skal gjelde for, også må få betydning for allmenngjøringsforskriftens virkeområde...Det legges til grunn at arbeidstakere som er omfattet av overføring til en annen tariffavtale i forskriftens virketid, i praksis vil være tilnærmet likeverdige lønns- og arbeidsvilkår som tidligere». Videre fremgår det at partene bør underrette tilsynsmyndighetene dersom tariffpartene beslutter å overføre grupper fra en tariffavtale til en annen.

Problemstillingen er jo forenklet dersom man kun tenker konsekvens for angitte grupper av arbeidstakerne omfattet av den ene eller andre tariffavtale gjennom sitt arbeidsforhold. Det får begrenset betydning at denne gruppen ikke lengre er omfattet av den allmenngjorte FOB. Men denne problemstillingen favner ansatte i bedrifter som arbeider innen samme fagområder men ikke er tariffbundet, eksempelvis underleverandører.

Vi mener at det er behov for at Tariffnemnda i vedtaket, dersom allmenngjøring blir videreført, også fastslår allmenngjøringsforskriftens virkeområde på landanlegg. Dette er også tariffpartenes konklusjon og løsning for spørsmålet om hvorvidt den allmenngjorte tariffavtalen gjelder for personell i ubundne bedrifter som utfører samme arbeid som de arbeidstakerne som er overført til Industrioverenskomsten.

Tariffpartene v/NHO har klargjort følgende overfor Ptil:

- ISO-fagene faller i utgangspunktet inn under «virksomhetens art» både etter Industrioverenskomsten (OI) og Fellesoverenskomsten for byggfag (FOB). I 2012 foretok tariffpartene en overføring av KIS-bedrifter fra FOB til IO hvor valg av overenskomst ville bero på om bedriften hadde sin hovedaktivitet rettet inn mot bygg og anleggsvirksomheter eller verfts-

/petroleumsvirksomheter. Grensedragningen foretas konkret i den enkelte sak der det er virksomhetens art som bestemmer avtalevalget, ikke arten av det enkelte oppdrag

- Alt arbeid og således personell innen den enkelte virksomhet (ikke tekniske eller merkantile funksjoner) vil være omfattet av tariffavtalevalget, ikke bare ISO-fagene
- Innleide arbeidstakere fra bemanningsbedrifter følger samme tariffavtale som den valgte hos innleier. Dette betyr at bemanningsbedriftene kan være omfattet av flere tariffavtaler

For ubundne bedrifter har Tariffnemnda som nevnt over uttalt at «..partenes felles forståelse om hvem tariffavtalen skal gjelde for, også må få betydning for allmenngjøringsforskriftens virkeområde...».

Det vil i det fleste tilfellene være svært vanskelig for tilsynsmyndighetene eller andre utenforstående å fastslå hva som etter en konkret vurdering vil være en ukjent bedrifts hovedaktivitet. Er hovedaktiviteten rettet inn mot bygg og anleggsvirksomheter eller verfts-/petroleumsvirksomheter? Vårt spørsmål overfor NHO var derfor om man da bør legge til grunn *arten av det enkelte oppdrag* eller entreprise om en vil – altså det som er angitt ikke å være tilfellet for de tariffbundnes grunnlag for valg av overenskomst. NHO uttaler til denne slutningen at en antar Ptil har rett, men at veiledning/fortolkning av allmenngjøringsregelverket ligger utenfor tariffpartenes myndighet. Vi er jo enige i dette – og dermed er ballen tilbake hos Tariffnemnda. Alternativet er at tilsynsmyndighetene skal gjøre undersøkelser for å bringe på det rene hva som er den aktuelle bedrifts *hovedaktivitet*, noe vi anser for å være urealistisk ved utøvelsen av denne type tilsyn.

Spørsmålet vi ber Tariffnemnda avklare, dersom det treffes nytt vedtak om videreføring, er altså hva en skal legge til grunn for en ubundet bedrift som utfører oppdrag på et petroleumsanlegg. Vil allmenngjort tariffavtale for byggeplasser i Norge gjelde for entreprisen/oppdraget knyttet til bransjesegmentet bygg- og anleggsvirksomhet? Og vil da også ISO-personell hos den ubundne bedrift omfattes av den allmenngjorte tariffavtale? Motsetningsvis dersom oppdraget er knyttet til verfts-/petroleumsvirksomheter vil ingen av de ansatte i bedriften være omfattet av allmenngjort tariffavtale, heller ikke ISO-personell?

Det beskrevne gjør det nesten umulig å føre tilsyn på allmenngjøringsområdet på landanleggene, og gjør det svært vanskelig for både arbeidsgiver og arbeidstaker å vite om de er omfattet av en allmenngjort tariffavtale eller ei.

Vi ser ikke bort fra at Tariffnemnda kan gi en enklere løsning på hva virkeområdet for den allmenngjorte tariffavtalen er dersom den videreføres.

Med hilsen

Sigve Knudsen e.f.
Direktør juss og rammevilkår

Birgitte Rødsæther
Juridisk rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk i Petroleumstilsynet og har derfor ingen signatur